

[Aksel Larsen.]

EEFTA. Så vil Norden også med hensyn til den europæiske markedspolitik kunne blive en betydningsfuld og indflydelsesrig faktor og behøver ikke længere at spille tilskuereens håbefulde rolle i spillet mellem de store lande.

Divergerende udenrigspolitiske synspunkter, kombineret med erhvervspolitisk træghed og vanetænkning samt navnlig Danmarks hidtidige iver efter uden hensyn til det øvrige Norden at orientere sig henimod fællesmarkedet, har hidtil bevirket, at det nordiske økonomiske samarbejde mest er blevet til smukke ord og digre betænkninger, mens det har skortet på handling. Det er i så henseende typisk, at endog i Nordisk Råd har man bestandig begrundet det kommende økonomiske samarbejde med hensynet til indlemmelse i et større europæisk marked og kun i ringe grad med hensynet til Norden selv og til Nordens egne muligheder.

Få områder i verden har så store forudsætninger som Norden for at udgøre en samarbejdende økonomisk enhed. Samlet er de nordiske lande en meget stor og en meget stærk handelspolitisk magt, hvilket også viste sig, da de for første gang optrådte samlet og enig under forhandlingerne i Kennedyrunden.

De vigtigste elementer i et udvidet nordisk samarbejde bør efter socialistisk folkepartis mening være:

For det første: en samordnet handelspolitik på basis af toldharmoniseringer med nordisk toldunion som mål. Jeg ønsker at understrege, at naturligvis bør en nordisk toldunion være målet, men man skal da ikke vente, til den er realiseret, med at etablere det nødvendige handelspolitiske samarbejde — om jeg så må sige, koordinere og parallelisere de nordiske landes handelsforhandlinger med andre markedsområder eller andre lande.

For det andet: en fælles industripolitik med arbejdsdeling og på basis af fælles forskningsarbejde og et fælles kapitalmarked. Kun herved kan de nordiske landes industri blive virkelig konkurrencedygtig og udnytte sine naturlige muligheder. Der bør skabes en fællesnordisk investeringsfond eller investeringsbank. Jeg ønsker i forbindelse med dette at lægge særlig vægt på,

at man virkelig nu fra regeringernes side tager alvorligt fat på at koordinere forskningen i de nordiske lande; intet enkelt land er i stand til bare nødtøftigt at klare de nødvendige opgaver; lægger vi kræfterne sammen, så går det bedre.

For det tredje: der må arbejdes henimod en fælles landbrugs- og fiskeripolitik med det mål efterhånden at nå til et frit nordisk marked for landbrugs- og fiskerivarer. Man må ikke tro, at det er noget, man når til i en håndvending. Af alle mulige grunde kan man naturligvis ikke med ét slag gøre Norden til et fælles marked for landbrugsvarer. Det ville formodentlig bevirke, at det overlegne danske landbrug ville slå norsk og svensk landbrug ihjel, og det behøver vi jo heller ikke at gøre. Men når der nu er mulighed for, at Sverige nedsætter selvforsyningsgraden, og det er der, så har man lov til at ønske, at vi må få en præferencstilling ved leveringer til Sverige. Men jeg ville ønske, at dansk landbrugs salgsorganisationer selv var interesserede i at udnytte de muligheder, der dukker op, og gjorde et stykke arbejde for at sikre sig den part af det udvidede svenske marked, der kan komme. I øvrigt må man naturligvis være villig til at forhandle om tingene og have et fælles nordisk landbrugsvaremarked som mål, men søge efterhånden at opnå indrømmelser, hvilket sikkert er betinget af, at vi giver absolut rimelige nordiske indrømmelser på andre områder. Her tænker jeg i særdeleshed på toldpolitikken for industrien.

For det fjerde mener vi, at skatte- og afgiftspolitikken — jeg tror ikke, den er nævnt i regeringens dokument eller i ministerens tale — såvel som erhvervslovgivningen må harmoniseres og i det omfang, det overhovedet er muligt, gøres fælles for de nordiske lande. Jeg har jo godt bemærket visse tanker, som vor undertiden lidt prisværdigt ivrige finansminister har fremsat vedrørende grænsehandel og noget sådant. Jeg tror, at i det omfang det drejer sig om de særlig højt beskattede varer, skal man fastholde det princip, at varer af den art, der er højt beskattede i et andet nordisk land, toldfrit kan indføres til Danmark; men det var måske hensigtsmæssigt, hvis vi havde en harmonisering af denne form for beskatning. Det kunne jo ske ved, at